

# EL POBLE: CATALA

5 Cts. PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONES IBERICAS. 4 pesetas trimestre PAISOS D'UNIO POSTAL. 9 pesetas trimestre ANY IV Barcelona, diumenge 3 de novembre de 1907. NÚM. 626 REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723 PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONES IBERICAS. 5'00 pesetas trimestre BARCELONA. 1'50 pesetas cada mes Cts. 5

## EMULSION NAPAL

Es millor que Scott y similars, per esser l'única que conté 80 per 100 d'oli de fetge de bacallà de Noruega Loffoten tot assimilable. Usant oli sens emulsionar, no's tolera bé y es perd per vies intestinals. Reconstitueix pera nois, adultes, vells; consunció, convalescencies, clorosi, embràs, lactancia; tos, tisi, escrófuls, raquitisme, anèmia, etc., etc. Ho certifiquen eminents doctors y Colegis Mèdic y Farmacèutic de Barcelona.—MEDALLA DE PLATA.—FARMACIES Y DROGUERIES

### EN PERE CABOT Y ROLDÓS

Mori el 28 d'agost últim, a l'edat de 31 anys  
havent rebut els Auxilis Espirituals y la Benedicció Apostòlica  
(A. C. S.)

La esposa Montserrat Batlle y Aregall, filla, mare Josepa Roldós viuda de Cabot, sogra, oncles, ties, cosins y demés parents (presents y ausents), preguen a sos amics y coneguts el tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir als funerals que, pera descansar de la seva ànima, tindran lloc a la capella de la Casa Provincial de Caritat, demà dilluns, dia 4, a les deu del matí.

LES MISSES DESPRÉS DE L'OFICI Y A SEQUIT LA DEL PERDÓ  
Agraïnt l'assistència, el dol se dona per despatit  
L'Erm. y Rvdm. Sr. Cardenal Casañas, Bisbe de Barcelona, s'ha dignat concedir 200 dies d'indulgencies per cada acte de pietat o caritat cristiana que's practiqui pera l'ànima del difunt.

### D. Francisca Bosch de Casadellà

mori als 42 anys d'edat  
havent rebut els auxilis espirituals  
(A. C. S.)

Sos afilgits espòs, fills, filla política, germana, germà polític, pare polític, oncle, ties, cosins y demés parents, al recordar a sos amics y coneguts tant dolorosa perduda, els preguen la tinguin present en ses oracions y se serveixin assistir als funerals que en cufragi de la seva ànima se celebraran demà dilluns, dia 4, a les deu del matí, a la Iglesia parroquial de la Concepció

Les misses després de l'ofici y a seguit la del perdó  
Per respecte a la santitat del temple, el dol se dona per despatit No's convida particularment

temps que ara la civilitat es ja la primera condició.—Vegis:

Don LUIS.—Hidalgo? Pico més alto.  
Don JUAN.—Rey mío? No tan arriba.  
Don LUIS.—Caballero? Así me llamo.  
Don JUAN.—

Posem, doncs, una forta ratlla de llapis blau a la vora d'aquests versos tant significatius; y també a la vora d'aquesta altres, d'incomparable exactitud palatina, adreçats al rei, al rei clàssic de los justos antifalsos y dels primers prestis de la corona contra la noblesa, Alfons XI, pel comte de Ureña y el marquès de Cádiz:

Rayos son de nuestra alta  
nuestros lucos...

Y el Comendador? Oh forsa del símbol Ell es, més que'l Banquo de «Macbeth», la figura d'aquest Passat que se obelina a viure entre nosaltres y s'asseu a la nostra taula; ell posa la seva mà de pedra pera immovilitzar l'acollit bellament sacrilegi del nostre bras; ell invoca'l poder de les ombres pera oposarse a l'avans de la nostra carrossa y suscita un buf de les tenebres pera apagar la nostra llum, o una emanació de la seva tomba pera envair l'aroma de les cabelleres on deixem caure'l nostre bes... Es el Mort-Viu que destruem, vagament, en el fons del nostre camí, dressantse en la palidura dels seus plecs marmoris. Es la memoria persistent de les forces que hem hagut d'aturar, de la sang que hem hagut de vessar, pera pujar al nostre cim. La llum que'l guia no es la nostra, llum de sol, o llum robada a la cantella de Júpiter; es llum de foc-llot, tres de corrupecció y de mort. La menassa que vibra contra nosaltres es la menassa impotente d'una serp que rampeja. El llampar dels seus ulls es una llumera de sepultura y no el flam d'una resurrecció. Perquè ell es, per essència, lo contrari d'uns resuscitat (1). Es la Mort, la Mort mateixa, present sempre, voltor negre d'ales obertes, sobre la nostra vida, depositant una ombra freda sobre'l nostre pas...

Que contraria es, amics, la nostra rebelló, de la rebelló donjuanesca! Si nosaltres hem proclamat com a bé lo que un temps hom eregut el mal, en nom del bé y en nom del bé ho havem fet, y no per l'impuls orgiàc d'una ubriaguesa de devot crapulós, qui tancals ulls a l'infern y els amaga, entre duel y duel, sobre'ls ulls d'una pesadora napolitana o d'una duquesa Isabela... Nosaltres, retornats a la vida, fruim, en cada libació sobre uns llavis ardents, un erotisme sans suavitat. Més tal volta l'altre era d'una més fonda voluptat...

Tals eren avui els meus pensaments, tot llegint llapis en mà, la comedia den Zamora, reflecte darrer de la cort austriaca en les infatigables de l'Espanya borbònica. Ah! la comedia es pobríssima, però s'hi troba, entre les seues versos, una fortor de flor que's comensa a corrompre. Les metàfores calderonianes,

Mil primaveras de flores,  
mil océanos de plumas;

les expressions hiperbòliques heretades de Quevedo

Nos da en cada relampago una tea;

o aquesta, que s'hi troba dos cops,

En cada pio  
museo sin monte...

les graciositats fades de la servitut, obligades fins en les ocasions d'horror tràgic, com a especies de plat fort

¿Más que quiere  
cenar un por de responsa?

sonen ja a estor d'agonia. Fins hi ha una oriada qui ja diu Alon, a la francesa...

GABRIEL ALOMAR

## SPORTULA

Dies irao

CAMPANES, campanes... Vibració de campanes sobre la ciutat.—Y com tots els anys, una forta reacció de vida s'apodora de mi. Avui voldria escriure una oda eròtica... A Tu... Però, millor, escriure una petita jaula-tor:

«La vida: vetatut la més dolorosa y la més tenebrosa de les malalties. Tot seguit que naixem, la mort, desde una llunyania ignorada, empen cap a nosaltres son camí. Y aquest camí, que jamai s'interromp, es la nostra vida.»

Tal es el concepte rector del nostre món. Tot s'hi orienta. L'imperi dels morts y de les coses mortes està sobre nosaltres. L'home alcaça sols l'immortalitat per allò que's diu respecte a les voluntats darreres. L'herencia aquesta es la paraula que designa la pedra angular de la nostra construcció. El llegat dels nostres majors.—Les creencies heretades dels nostres pares.—El patrimoni sagrat dels ascendents.—Oh tòpics, cadenes de l'ànima! La terra es hereditas patrum nostrorum (per que no oftesca florir?). Es la patria. El fonament del nostre dret familiar es l'herencia. L'ombra dels avis, sistres, vaga entorn de les nostres cases, y dirien que en la nit de Difunts, com a Becquer, ha de sorgir entre'ls cortinats del llit vell l'espectre de l'avantpassat que hi morí una oblidada nit, entre dos sanglots d'esterior...

(1) Vegis, sobre'ta procedents del «Convivido de piedra» l'observació sobre les «Copias de la Muerte, como llum a un poderos abillero», segons per a Menéndez y Pelayo, «Antología de poetas liricos castellanos», tom VI, páginas CCCLXXXIII y CCCLXXXIV.

## NEW-ENGLAND

10, RAMBLA DE CATALUNYA, 10

### Diumenge EXPOSICIÓ

dia 3

de totes les novetats y models  
pera senyores, homes y nois

TOTS ELS DIUMENGES NOUS MODELS

## MAQUINARIA MODERNA.

PERA TOTES LES INDUSTRIES

DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.  
ESCUDELLERS, 6-BARCELONA

## MAQUINES PERA COSIR

MAQUINES PERA FER MITGES

## BICICLETES

Santasusana Carme, 84

Casa de confiança, fundada en 1870.—La més antiga d'Espanya

### GRAN LIQUIDACIO

La tenda de Novetats y Confeccions LA CARMELITA per trasllat (ab molit de la reforma) desde'l carrer de la Plateria, 17, al de la Boqueria, 34, liquida les existencies en Sedes, Llacs, Toixits, Mantellines y altres genres. — Confeccions en Bruses, Faldilles, Refajos y Roba blanca, etc.—A PREUS BARATISSIMS.

Dr. Perearnau dels Hospitals de París. Especialista Ronyó y Vies genit-urinaris. Bruc, 6, pral. (Junt Trafalgar). De 11 a 12 y 3 a 6.

EL NOTARI DON RAMON MALLA ha traslladat son despatx del carrer de Claris al de AVINYÓ, 23, principal.

## NOI PERA ORDENANSA

Se'n necessita un d'uns catorze anys, que sapiga llegir y escriure y pugui presentar excelents referencies. Raó: en l'Administració d'aquest diari, de seta deu del vespre.

## COTS

## OLIS FINIS MARISTANY

## Material Fotogràfic

MARCA REGISTRADA

## RIBA, S. EN C.

PLAQUES SEQUES HAUFF

INSTANTANIES ORDINARIES  
INSTANTANIES ORTOCROMATÍQUES  
ANTIALBO ORTOCROMATÍQUES

Intensitat y claretat excelents. — Granulació molt fina. — Sense coloració groga. — Molt apropiat pera'l revelat lent.

PLACA FLAVINE HAUFF

Plaça instantània ortocromàtica de sensibilitat extraordinaria al groc y al verd, reproduint fidelment els colors sense écran groc.

## REVELADORS HAUFF

en substancia, cartutxos y solucions concentrades.

Existencies de las maravillosas

## PLAQUES AUTOCROMES LUMIÈRE

pera la fotografia dels colors, així com del material necessari pera sa manipulació.

Plassa Catalunya, 20 • Barcelona

## FosfoGlicokola

DOMENECH

PODEROSO TONICO RECONSTITUYENTE B. DOMENECH

BARCELONA

## ACADEMIA

Arca, 7, pral. (Plassa Santa Agna)  
FUNDADA L'ANY 1879

Càlcul mercantil, Teneduria de llibres, Reforma de lletra, Correspondencia comercial, Idiomes, per professors extrangers, Ortografia, Mecanografia y Taquígrafia. Centre d'ensenyansa practica y breu, pel sistema intuitiu aplicat individualment. Aquesta Academia's distingeix pel nombre suculent de professors especialistes para atendre degudament les classes, obertes desde les nou del matí a les onze de la nit. Completa independencia pera'ls alumnes majors d'edat.

## BUEN APETITO

El niño para crecer; el hombre para sostenerse; el anciano, para no ir perdiendo fuerzas gradualmente.

comen. Si no tenéis apetito, las Píldoras Pink os darán apetito. Si digieris mal, las Píldoras Pink os harán digerir bien. Si sufrís del estómago, las Píldoras Pink os darán nuevo estómago. Soberanas son contra la pobreza de sangre, la debilidad de los nervios.

PILDORAS PINK curan anemia, clorosis, neurastenia, dolores de estómago, reumatismos, jaquecas, neuralgias, cefalea.

Las Píldoras Pink se hallan de venta en todas las farmacias al precio de cuatro pesetas la caja o veintuna pesetas las seis cajas.

## Un "avatar", del Tenorio

Pera posarme a tò ab el dia, jo m'he donat avui una representació del Tenorio... Més pera cercar novetat en aquesta cosa tant vella, he obert el meu Rivadeneyra y he llegit les tres jornades de la Comedia famosa titulada «No hay plazo que no se cumpla ni deuda que no se pague, y Convidado de piedra», de don Antonio de Zamora.

Curios: el Tenorio, tant espanyol, tant simbòlic, no ha tingut encara en la literatura universal una alta y noble enarnació. Ni les encarnacions clàssiques de Tirso, Zamora, Molière, en música Mozart; ni les encarnacions romàntiques de Byron y Zorrilla, arriben a l'altura del Don Juan vivent, com a consellexa familiar, en la nostra fantasia. Forma oorporement imprecisa, tacada—oh paradoxa—de feminitat; perquè hi ha en la seva vida, en el seu gest, en la seva paraula, un gran fons de coquetisme exterior; un rastre de perfum dels tocadors profanats ll'aromatiza la testa; dels seus abrats d'amor n'ha tret com un contagi de veritat y feblesa d'esperit — flagrant, tens nom de dona — qui l'acosten al Francisco I de la llegenda. En les seves proeses no hi haurà mai la masculinitat atleica d'un Teos (Don Juan helènic), sinó d'una crueltat femenina y morbosa, crudeltat de decadència. Es l'homme de joie, simètric, es dir, igual, a la femme de joie. Pobre satanisme el seu, un satanisme negatiu, d'adoració al mal perquè'l mal dona gust, però coneguent encara que es el mal. La cara s'enfrega en brasseos del diable (el pobre diable dels autors), però sab que Déu es bo y que a darrera hora perdona. En brasseos de les Anas de Ullona, o de les Beatriz Fresneda, s'hi trobava la voluptuositat sàdica de sentir la menassa de l'infern. Era la degeneració de l'esperit de Tannhäuser, qui en el Venusberg, reclinat sobre Afrodita, tremolava en l'horror del delicós pecat...

Era, com ho diré? la representació d'això que'n diuen ara caballerositat, que es distinció de la primera casta després del rei... La segona casta ja no més practica l'hidalguia; la tercera tenia civilitat; la quarta, villania. Si hauran canbiat els







# AVIS D'ADMINISTRACIO

DESDE L'APARICIÓ D'EL POBLE CATALÀ NOSTRES CORRESPONDENTS HAN VINGUT MANIFESTANT LA DIFICULTAT QUE CONSTITUEIX PER A LES LIQUIDACIONS SEVES EL QUE'LS TRIMESTRES DE LA COBRANSA DEIS NOSTRES REBUTS (novembre, desembre i gener; febrer, març i abril; maig, juny i juliol; i agost, setembre i octubre) NO COINCIDISSEN AB ELS TRIMESTRES ORDINARIS DE L'ANY (janer, febrer i març; abril, maig i juny; juliol, agost i setembre; i octubre, novembre i desembre).

CONVENIENT PER NOSTRA BANDA DE LO JUST D'AQUESTA QUEIXA, JA HO HADRIEM REMEDIAT ABANS, SI NO S'HÍ HAGÜÉS OPosat UNA DIFICULTAT LA D'ADAPTAR AL REGIM DEIS TRIMESTRES ORDINARIS LA PUBLICACIÓ I REPARTIMENT DEIS LIBRES DE LA BIBLIOTECA D'EL POBLE CATALÀ, SENSE DONAR UN SALT QUE PERJUDICARÉS ELS INTERESSOS DEIS NOSTRES SUBSCRIPTORES.

AVUI, PER FI, HEM RESOLT SOLUCIONAR AQUEST PROBLEMA REALITZANT UN SACRIFICI QUE SEGUIMENT SERÀ AGRAÏT PELS ABONATS D'EL POBLE CATALÀ. CONSISTEIX AQUEST EN LA SEGÜENT COMBINACIÓ:

**Primer.** Els mesos de NOVEMBRE i DESEMBRE D'AQUEST ANY, ELS SUBSCRIPTORES DE FÒRA BARCELONA'LS PAGARAN EN UN SOL REBUT ESPECIAL, ABONANT ELS QUE ESTAN SUBSCRITS AL DIARI I A LA "BIBLIOTECA", I QUE PAGUEN PER CONSEGÜENT 5 PESSETES TRIMESTRES, 3-35 pessetes per la subscripció als dos mesos, I ELS QUE ESTAN SUBSCRITS AL DIARI SOL I PAGUEN, PER TANT, 4 PESSETES TRIMESTRES, 2-70 pessetes per la subscripció a NOVEMBRE i DESEMBRE. ES A DIR, QUE'S COBRARÀ A UN I ALTRES, SUBSCRIPTORES AB LIBRE I SENSE, LA QUANTITAT JUSTA I PROPORCIONAL QUE'LS HI PERTOCA PER DOS MESOS, COMPTANT A RAÓ DE LO QUE PAGUEN PER TRIMESTRES.

**Segon.** EL POBLE CATALÀ, REGALARÀ ALS SUBSCRIPTORES DE FÒRA BARCELONA AB DEST A LA "BIBLIOTECA", AL PER EFECTIU EL REBUT D'AQUESTS DOS MESOS, UN LIBRE SIMILAR AL QUE ORDINARIAMENT REGALA TRIMESTRALMENT, LIBRE QUE SERÀ D'INDISCUTIBLE IMPORTANCIA LITERÀRIA, EDITAT AB LUXE I ENQUADERNAT ARTÍSTICAMENT COM SÓN ELS PUBLICATS FINS ARA. ÚNICAMENT SE DIFERENCIARÀ D'AQUESTS EN TÈNIR ALGUNES PÀGINES MENORS.

**Tercer.** ALS SUBSCRIPTORES DE BARCELONA AL PAGAR EL REBUT DE DESEMBRE'LS HI SERÀ ENTREGAT AQUEST VOLUM DE LA BIBLIOTECA D'EL POBLE CATALÀ, QUE EQUIVALLDRÀ COM PELS SUBSCRIPTORES DE FÒRA, A REGAL CORRESPONDENT ALS DOS ÚLTIMS MESOS D'AQUEST ANY.

**Quart.** A PARTIR DEL PRIMER DE JANER TOTS ELS SUBSCRIPTORES D'EL POBLE CATALÀ PAGARAN PER TRIMESTRES NATURALS, I ELS DE BARCELONA I AQUELLS DE FÒRA QUE ESTIGUEN ABONATS AL DIARI JUNTAMENT QUE A LA NOSTRA "BIBLIOTECA", IGUAL QUE FINS ARA, REBEAN TRIMESTRALMENT EL VOLUM CORRENT DE LA MATEIXA, AL PER EFECTIU EL CORRESPONDENT REBUT DEL TRIMESTRE O DE L'ÚLTIM MES D'ELL ELS DE BARCELONA.

ESTEM SEGURES QUE'LS ABONATS D'EL POBLE CATALÀ, ALS QUI TANTES MERCEDES DEVENIM PEL SEU FAVOR CREIENT QUE'NS OTORGUEN, PARARAN BASTANT EN EL SACRIFICI ECONÒMIC QUE AQUEST ARRERGO ENS REPRESENTA I AL REBRE PER SOLS DOS MESOS EL LIBRE QUE ORDINARIAMENT SE'LS HI REPARTIRIA PER TRES, TROBARAN EN AQUEST ESFORÇ NOSTRE LA MILLOR PROVA DE L'AFECTUOSA VOLUNTAT QUE AS ELS ENS UNIM.

## Lleures i Arts

La Junta general ordinària del Cos d'Arts i Lleures que fou suspesa el dia 31 del passat mes, a continuació el dia 6 de l'actual, a les nou de la nit a la sala del Consistori Nou de Cádiz.

El Consistori demana l'assistència.

Ab molta activitat continuën els assaigs en el Teatre Principal de l'obra lírica d'espectacle, en dos actes, lleta don Noguera Oller, música de donya Narcís Freixas, titulada "Rodamón", que s'estrenarà a mitjans de la vinenta setmana.

Avui podrà visitar-se en el Saló Parés l'exposició de bocats dels cartells presentats al concurs íntim convocat pel Circol Artístic per anunciar la pròxima Exposició d'autòrats d'artistes espanyols.

No hi ha algua de taula tant agradable com l'aigua Fuente Nueva de Varín.

## Qüestions obreres

La Societat d'Obrers en genres de punt celebrà reunió els dos quarts de deu d'aquest matí en el carrer de Tallers, 45, segon, per tractar de federar-se en la Solidaritat Obrera.

El jove Benet Romero Romero, de setze anys, tingué la desgracia d'esser agafat per una correa de transmissió de la fabrica dels senyors Murgu i Sánchez Díaz, quedant mort a l'acte. El cadàver fou conduït a l'Hospital Olívia.

## Del Govern Civil

El governador civil, acompanyat de l'arxibisbe provincial senyor Borl, continuà ahir al matí les visites que ve fent als locals destinats a espectacles de tota mena.

Anaren al Saló Arana, i allí observaren que hi ha bocats d'algua per cas d'incendi, però les mangueres són tanques en un quarto clau clau del propietari del local, que no viu en ell.

En vista d'això s'acordà imposar-li 125 pessetes de penya.

En el Diorama s'hi observaren algunes deficiències i que el tercer terç de la guarda civil senyor Ballester, i els seus companys, obren en condicions dolentes, per lo que s'ordenà que no continuessin.

En el cinematògraf "Buena Vista" (Gracia) s'observà que no hi havia llums superiors que el reglament ordena i s'imposà una penya de dos pessetes.

En el "Poliorama" se reconegué que té bones condicions i que s'observa el ordenament dels locals d'espectacles, però's prohibiran, com en els altres cinematògrafs, les representacions teatrals.

Sordenà la clausura de la Sala "Frederic Soler", en vista de que'l local no reuneix les condicions reglamentàries.

També visitaren un cafè del Paral·lel, en el que notaren algunes deficiències, sobre les quals el senyor Osorio's proposa ordir l'atenció de l'Ajuntament.

Ahí visitaren al governador el general de brigada senyor Torrel, que marxa a Madrid, el nou coronel del tercer terç de la guarda civil senyor Ballester, i els seus companys, coronels del mateix cos senyors Escandón i Riquelme.

Antí visita al governador una comissió dels senyors i suplents que dies enrere foren cap a benefici dels damnificats per les inundacions i li comunicaren que la recaptació importà 5.008 pessetes, figurant en aquesta altra vinculo que's en donà'l Sindicat Protector del Treball Nacional.

Aquesta soma l'han dividida en sis parts, que entregaran respectivament al governador, al president de la Diputació, a l'arxibisbe i a tres diòcesis locals que han obert subscripcions ab l'esmentat fi.

La part destinada al governador (838-65 pessetes) l'entregaren ahir.

El senyor Osorio guardà la suma quantitat, per enviar-la ab altres que vagi rebent.

# INFORMACIONS

## INFORMACIÓ DE CATALUNYA

Lleida, 2, 11 nit

### El pont de Lleida

Al mitjà d'avui s'ha acabat el pont provisional construït pels pontoners sobre'l Segre.

Nombros públic l'ha recorregut en totes direccions i els enginyers militars foren molt felicitats.

Madrid, 2, 10 matí

### La "Gaceta"

**Publica:**  
Real decret autorisant al ministre de Gracia i Justícia per a que presenti a les Corts el projecte de llei sobre condemna condicional.

Real orde aprovant la transferencia de la concessió del ferrocarril de San Sebastián a Irún ab ramals a la frontera francesa i al port de Pasajes, feta per don Manuel Martí a favor de la Societat anònima "La Constructora de obras públicas y Fomento industrial".

### Interessos locals

La Cambra de Comerç de Cádiz ha emprès una activa campanya per contrarestar l'influència de Galicia i conseguir que torni aquí l'Escola Naval.

L'opinió, naturalment, aplaudeix i apoya aquesta gestió.

La Cambra se proposa redactar un folletí contestat al que publica la Cambra del Ferrol.

### La pensió del fill den Caserta

Avui se reunirà'l Consell d'Estat en ple per examinar l'assumpte referent a la pensió al fill més gran de la difunta princesa d'Astúries i l'infant don Carlos.

2 tardes

### Les empreses d'enllumenat elèctric

El ministre de Foment, d'acord ab l'informe del Consell d'Estat, ha resolt denegar a les companyies de llum elèctrica lo que tenien sol·licitat respecte a que se les concedís establir en els contractes ab els abonats el mínim d'hores per al consum de llum.

Ademés se les priva de que cobrin lloguers dels comptadors, tota vegada que aquest es un aparell de garantia per a l'empresa, ab lo que res té que veure l'abonat.

Obliga a les empreses a que estableixin un contracte fix diari en els abonaments, regulant-los pel número de bugies o a que cobrin simplement lo que marqui el comptador.

### Les avaries del "Carlos V."

El creuer "Carlos V.", es a Cádiz repantant de munició, queviures i carbó i una vegada s'hagi proveït de lo necessari marxarà a Cartagena a reparar les avaries que té.

### El tresor d'art

TOLEDO.—La Societat de Defensa dels Interessos de Toledo ha redactat un manifest, que dirigeix al ministre d'Instrucció Pública, demanant que's torni a la ciutat els quadres venuts, al, com resulta d'autocredita legal, no ha pogut verificar aquesta venda, i que per lo successiu s'adoptin mesures de rigor, verificant un examen per a catalogar totes les obres històriques existents en convents, iglésies i edificis particulars, conduïdes al Museu provincial aquelles que estiguin situades en llocs que no ofereixin suficient garantia per a seguretat i conservació.

El president de dita societat s'ha dirigit a l'ex ministre senyor Jimeno, soci protector de la mateixa, per que's li presti son apoi al dirigir-se als poders públics.

Aviat anirà a Madrid la comissió encarregada de fer aquestes gestions.

En quant a la formació del Museu del Greco, no troba aquí res; hi ha massa càrregues sobre la Diputació provincial, falta d'un hospital bo, per fundar un nou museu, apart de que ja hi ha museu provincial.

### El comerç del Marroc

S'ha publicat l'estadística del comerç al Marroc durant l'any 1908.

Les importacions somaren en aquest any 45.182.245 francs, mentre lo exportació d'alla oferix en xifres un augment de 23.186.173 francs sobre lo portat al Marroc.

De les mercaderies introduïdes en l'Imperi, Casa-Blanca registra l'any anterior 14.078.473 francs; Tànger, 14.010.806; Mogador, 13.174.428; Safi, 7.748.771; Mazagan, 7.088.402; Rabat, 6.715.684 francs.

Corresponen a Fransa en l'intercanvi marítim i terrestre per sa expansió a Argèlia el primer lloc en el Nord d'Àfrica, calculat en l'any 1908 en el 50'42 per cent; Anglaterra, el 28'78; Alemanya, el 18'41; Espanya, el 4'58; Bèlgica, el 3; Itàlia, el 1'98; i els Estats Units, el 1'12.

La navegació internacional destinada al comerç estigué representada i fomentada a la costa del Marroc per Anglaterra, Fransa, Alemanya, Espanya i Itàlia.

En el temps que comprèn la referida estadística fondejaren en aquelles aigües 3.197 barcos europeus, d'ells un 34 per 100 ab bandera anglesa, 20 per 100 alemanys, 10 espanyols i tres italians.

Durant el darrer quinquenni la navegació internacional al Marroc ha augmentat considerablement.

6'15 tardes

### Temors de crisi

Els comentaristes del saló de conferències dediquen la treva imposada per la suspensió de sessions a filosofar sobre la política internacional.

L'estada del rei a París, la coral acollida dispensada per M. Fallières als reis d'Espanya i sobre tot l'estada de don Alfons al costat del rei d'Anglaterra, se comenten com una realització que s'imposa al senyor Maurà en la seva política internacional, i ja en el terreny de les conjectures, no falta qui assegura que'l senyor Maurà no prestatà a entrar en combinacions al Marroc que l'obligués a comballar l'actiu especulant en quel Govern espanyol's hia colocat en el camí dels incidents iniciats a Casa-Blanca.

Per aquí, diuen algua, vindrà inevitablement la topada.

### La Junta central del Cens

La Junta central del Cens s'ha reunit en el despatx del president del Congrés, i ha resolt, entre altres reclamacions de menor interès, que les societats que han de tenir representants en les Juntas locals i provincials siguin les deu més antigues.

També ha resolt que de les reclamacions de les Juntas locals se n'entrin les provincials.

6 tardes

### Parer retirat

La Comissió permanent del Consell de Estat ha retirat el dictamen que havia formulat relatiu a la pensió del fill de l'infant don Carlos.

La retirada del dictamen no significa canvi de criteri, sinó que la Comissió va a donar-li non fonament.

El senyor Urzáliz manté'l seu vot.

### Miting de protesta

BURGO.—Els pescadors estan indignats per les constants visites dels vapors que se dediquen a la pesca d'arrastre.

El dia 10 celebraran un miting monstre per protestar contra aquest procediment de pesca.

Assistiran al miting els veïns d'algua pobles, acompanyats de les autoritats locals, clero, entitats mercantils i industrials, etc., etc.

### Falestats del Cens

BURGO.—Els republicans pensen celebrar un miting contra les falestats del Cens i altres abusos denunciats pel propagandista senyor Moriones.

### A la memoria den Benot

GIJÓN.—La Joventut Federal celebra una festa en honor den Benot.

Se llegiran treballs i discursos dels senyors Barrondo, Vega, Pedrales, Valdes, anarquista, i Muñoz Diego, radical.

El discurs d'aquest fou molt eloqüent. Presidí el senyor Arizaga, regidor federal sospès per son proceés ab motiu dels fets ocorreguts durant les eleccions de diputats a Corts.

El president parlà per dir que'l ministeri s'ocupa solament de tancar les tavernes i del descanç dominical, abandonant l'industria, a la que graven ab nous impostos.

9 nit

### El romanso d'un repatriat

Jutiant d'interès nacional la denuncia que feta l'altre dia el Pueblo, de Valencia, que ja telegrafia'm al seu degut temps, feta pel repatriat Fulguera Cebolla, sobre els soldats espanyols que continuen presoners dels tagalos a Filipines, hem visitat aquesta tarda al capità don Joan de Valderrama, encarregat de la sumaria, fa temps, per a depurar una denúncia semblant.

Aquest senyor ha dit que ja en primer de setembre de 1905 publicà'l Diario Universal una informació enviada pel seu corresponent a Madrid de Biscaya, en que's feia una denuncia semblant a la feta ara a Valencia.

La denuncia estava feta per Joan Martínez Caballero, repatriat, que havia recorregut diferents pobles del Noroest d'Espanya, part de la Manxa i Castilla, visitant les cases de les famílies que tenien fills que havien servit a Filipines i qui parader l'ignorava, i en algua arribà a donar-se tal habilitat que fou regonegut com a tal fill.

Va estar en el poble de Matalana (León), on el regonegué per fill una família que's deia Martínez Caballero.

Allavors el ministre de la Guerra ordenà al capità Valderrama formar sumaria per a depurar la denuncia.

El capità manà defensar el suposat Martínez Caballero. La guarda civil el detingué'l 15 de setembre, quinze dies després de l'informació del Diario Universal, en el poble de Maillas de Mula (Toledo).

Declarà anomenar Martínez Caballero (però ha resultat fals), solter, de 31 anys, natural de Matalana.

Aquest subjecte que es el mateix Fulguera Cebolla, que ha fet ara la denuncia de Valencia, havia passat per fill d'altres famílies.

A Vilanova se feu passar per Manuel Sánchez Benítez, donant-se tal manya que una família'l regonegué per son fill, fins després de confrontar-lo ab un retrat d'aquest, que efectivament havia servit a Filipines.

També passà per fill d'una altra família en el poble de La Roda (Alicante), fent-se anomenar Joan Sotera Martínez.

En aquest cas, com en totes les que visqué anteriorment, menjava i bevia bé, se feta estimar i després sortia ab el propòsit de recórrer Espanya.

Aquí ha recorregut la Manxa, castí tot Galícia, tot Astúries, molts pobles de Castilla, últimament ha estat a Valencia ab el nom de Fulguera Cebolla, després volia anar a Andalusia i més tard a Catalunya.

Les antecendents d'aquest subjecte, que consten en la sumaria feta pel capità Valderrama, són que, efectivament, estigué a Filipines; va servir en 1897 en el batalló de caçadors número 80; en maig de 1898 estigué destinat a Noreleta, prop de Manila, i allí presencià el combat en que l'esquadra nord-americana tirà a fons a la nostra, combat que recorda ab tot gener de detalls.

Repatriat, en el "San Ignacio de Loyola" desembarcà a Barcelona el 20 de janer de 1903, i desde llavors s'ha dedicat a viure d'aquests enganys, recorrent gran part d'Espanya.

El capità Valderrama ha ordenat sa detenció.

Ja estigué pres, desde'l 15 de setembre de 1905 fins el mes d'agost d'aquest any. S'el deixà en llibertat per considerar que la presó oferia ara superior a la pena que'l corresponia per usurpació de estat civil.

Tenla obligació de presentar-se cada quinze dies a la Oplandia general, però el 15 de setembre passat deixà de presentarse i se n'anà a Valencia.

Ara serà detingut i conduït novament a Madrid.

Al mateix temps que aquesta sumaria,

# telegràfiques y telefòniques

## El piet dels taverners

Una comissió de les representacions del Gremi de taverners de provincies ha conferenciat ab el senyor La Cierva per demanar-li que s'exceptuïn les tavernes de la llei del Descans dominical, fins a tant que's resolguin les instances presentades.

El senyor La Cierva ha contestat que no podia atendre la petició per oposar-si la llei del Descans dominical.

## Inondacions a Zamora

En el ministeri de la Governació s'ha rebut un telefonema donant compte de haverse desbordat a Zamora el riu Urbigo.

Els danys causats per l'inondació són grans.

També ha telegrafiat de Cáceres fent saber que a San Martín de Treviño s'ha desbordat el riu Chamina.

Els camps han sofert grans perjudicis.

## Entero den Ferrari

Aquesta tarda s'ha verificat l'enterro de don Emilio Ferrari, poeta vallesolà i acadèmic de la Llengua, assistint-hi nombrosa i distingida concurrencia, representacions de l'Academia Espanyola, de la política, les lletres i les arts, els senyors Galdós, Echegaray, Placón, Vicens, López Domínguez, etc.

## A favor de Málaga

Els diputats malaguenyos han visitat aquesta tarda al ministre de la Governació per recomanar-li la solució favorable de les reclamacions dirigides al Govern per la Cambra de Comerç d'aquella capital a favor dels damnificats per les inondacions.

## Projectes den Cervera

CIUDAD REAL.—L'almirall Cervera, que residex aquí, ha redactat una Memoria sobre les projectades reformes de Marina.

Heusauq alguns títols: Centralisació, perjudicis al personal, separació dels serveis militars i civils, canvi de sistema en els treballs en barcos sobre tot en la construcció.

Opina que deu haver-hi un canvi radical en el sistema de contractació suprimint les formalitats no necessàries.

De permèllet la seva salut, intervindrà en el debat al Senat.

## Competència entre empreses

VIGO.—Rompués les hostilitats entre les companyies navieres, continua la lluita entre elles, havent-se rebaixat molt els nolis.

N'hi ha alguna que a menys de 100 pessetes expèn passatges per Buenos Aires.

## Marxa sospesa

CADIZ.—El "Carlos V." que devia sortir aquesta tarda per Cartagena ha aplassat sa sortida perquè a l'estret hi regna un fort temporal.

## Parlamentàries

El senyor Junoy, a instances de l'Arxibisbe de Barcelona, interpellarà al ministre de la Guerra, demanant la rebalta del cupu de l'actual rempla.

S'ha reunit la sub-comissió del pressupost d'Instrucció Pública per remetre a la comissió general el pressupost de dita departament.

El senyor Pi i Arsuaga ha formulat vot particular, que, apart les esmenes que presentin els socialistes i republicans, servirà per que'l pressupost d'Instrucció Pública sigui àmpliament discutit.

La comissió permanent de l'Associació nacional de mestres ha informat davant de la comissió de pressupostos del Congrés, demanant consignació per a establir el grau normal de conformitat a la moderna pedagogia per l'augment del sou dels professors i per al servei d'inspecció.

El senyor Pi i Arsuaga ha formulat vot particular, que, apart les esmenes que presentin els socialistes i republicans, servirà per que'l pressupost d'Instrucció Pública sigui àmpliament discutit.

La comissió permanent de l'Associació nacional de mestres ha informat davant de la comissió de pressupostos del Congrés, demanant consignació per a establir el grau normal de conformitat a la moderna pedagogia per l'augment del sou dels professors i per al servei d'inspecció.

El senyor Pi i Arsuaga ha formulat vot particular, que, apart les esmenes que presentin els socialistes i republicans, servirà per que'l pressupost d'Instrucció Pública sigui àmpliament discutit.

La comissió permanent de l'Associació nacional de mestres ha informat davant de la comissió de pressupostos del Congrés, demanant consignació per a establir el grau normal de conformitat a la moderna pedagogia per l'augment del sou dels professors i per al servei d'inspecció.

El senyor Pi i Arsuaga ha formulat vot particular, que, apart les esmenes que presentin els socialistes i republicans, servirà per que'l pressupost d'Instrucció Pública sigui àmpliament discutit.

La comissió permanent de l'Associació nacional de mestres ha informat davant de la comissió de pressupostos del Congrés, demanant consignació per a establir el grau normal de conformitat a la moderna pedagogia per l'augment del sou dels professors i per al servei d'inspecció.

El senyor Pi i Arsuaga ha formulat vot particular, que, apart les esmenes que presentin els socialistes i republicans, servirà per que'l pressupost d'Instrucció Pública sigui àmpliament discutit.

La comissió permanent de l'Associació nacional de mestres ha informat davant de la comissió de pressupostos del Congrés, demanant consignació per a establir el grau normal de conformitat a la moderna pedagogia per l'augment del sou dels professors i per al servei d'inspecció.

El senyor Pi i Arsuaga ha formulat vot particular, que, apart les esmenes que presentin els socialistes i republicans, servirà per que'l pressupost d'Instrucció Pública sigui àmpliament discutit.

La comissió permanent de l'Associació nacional de mestres ha informat davant de la comissió de pressupostos del Congrés, demanant consignació per a establir el grau normal de conformitat a la moderna pedagogia per l'augment del sou dels professors i per al servei d'inspecció.

El senyor Pi i Arsuaga ha formulat vot particular, que, apart les esmenes que presentin els socialistes i republicans, servirà per que'l pressupost



